

РІШЕННЯ
разової спеціалізованої вченої ради Д 38.806.01-4
про присудження ступеня доктора філософії

Здобувач ступеня доктора філософії Менюк Микола Васильович, 1985 року народження, громадянин України, освіта вища: закінчив у 2007 році Миколаївський державний аграрний університет за спеціальністю «Менеджмент зовнішньоекономічної діяльності», працює директором ТОВ «Миколаїв Техекспорт», м. Миколаїв, виконав акредитовану освітньо-наукову програму «Менеджмент» за спеціальністю 073 «Менеджмент».

Разова спеціалізована вчена рада Д 38.806.01-4, утворена наказом Миколаївського національного аграрного університету від 02 липня 2026 року № 113-О, у складі:

Голови разової спеціалізованої вченої ради – Полторак Анастасії Сергіївни, доктора економічних наук, професора, завідувача кафедри менеджменту, бізнесу та адміністрування Миколаївського національного аграрного університету;

Рецензента – Ключник Альони Володимирівни, доктора економічних наук, професора, завідувача кафедри публічного управління та адміністрування і міжнародної економіки Миколаївського національного аграрного університету;

Офіційного опонента – Качули Світлани Валентинівни, доктора економічних наук, доцента, професора кафедри фінансів, банківської справи та страхування Дніпровського державного аграрно-економічного університету;

Офіційного опонента – Линдюка Андрія Олександровича, доктора економічних наук, доцента, професора кафедри міжнародних економічних відносин та маркетингових стратегій Львівського національного університету ветеринарної медицини та біотехнологій імені С. З. Гжицького;

Офіційного опонента – Вуйченко Марини Анатоліївни, доктора економічних наук, професора, професора кафедри менеджменту Уманського національного університету,

на засіданні «08» вересня 2026 року прийняла рішення про присудження ступеня доктора філософії з галузі знань 07 «Управління та адміністрування» Менюку Миколі Васильовичу на підставі публічного захисту дисертації «Організаційно-економічний механізм управління безпекою праці у територіальних громадах» за спеціальністю 073 «Менеджмент».

Дисертацію виконано в Миколаївському національному аграрному університеті, м. Миколаїв.

Науковий керівник – Гончаренко Ірина Василівна, доктор економічних наук, професор, професор кафедри публічного управління та адміністрування і міжнародної економіки Миколаївського національного аграрного університету.

Дисертацію виконано державною мовою. За структурою та оформленням робота відповідає вимогам до оформлення дисертації, затвердженим наказом Міністерства освіти і науки України від 12.01.2017 № 40.

Дисертаційна робота є завершеним самостійним науковим дослідженням, у якому здійснено теоретичне узагальнення та запропоновано вирішення наукового завдання щодо формування організаційно-економічного механізму управління безпекою праці у територіальних громадах в умовах децентралізації, воєнного стану, сучасних безпекових викликів та післявоєнного відновлення України.

Актуальність теми дисертаційного дослідження зумовлена посиленням ролі територіальних громад у забезпеченні належного рівня безпеки праці, створенні безпечних умов функціонування комунальних підприємств та установ, збереженні трудового потенціалу, забезпеченні стійкості місцевої економіки та формуванні безпечного середовища життєдіяльності населення.

В умовах воєнного стану актуалізуються ризики, пов'язані з пошкодженням виробничої та соціальної інфраструктури, дефіцитом кваліфікованих кадрів, обмеженістю фінансових ресурсів, зміною характеру професійних ризиків та виникненням додаткових техногенних і безпекових загроз. За таких умов особливого значення набуває формування цілісної, превентивної та ризик-орієнтованої системи управління безпекою праці на рівні територіальних громад.

Наукова новизна одержаних результатів полягає в розробці теоретико-методичних та практичних засад формування ефективної системи управління безпекою праці у територіальних громадах в умовах децентралізації та сучасних безпекових викликів.

вперше:

розроблено інтегровану модель управління безпекою праці у територіальній громаді, побудовану за дворівневою структурою (стратегічний рівень органів місцевого самоврядування та операційний рівень комунальних підприємств і установ), яка забезпечує системне поєднання нормативно-правового, організаційно-управлінського, кадрово-компетентнісного, ресурсно-фінансового, інформаційно-аналітичного та ризик-орієнтованого компонентів і спрямована на превентивне управління професійними ризиками;

удосконалено:

визначення поняття «управління безпекою праці у територіальних громадах» як цілісної системи управлінських впливів, спрямованих на виявлення, оцінювання та мінімізацію професійних ризиків, що дозволило сформулювати цілісний понятійно-категоріальний апарат дослідження;

підходи до формування системи управління безпекою праці на місцевому рівні шляхом її інтеграції у стратегічні та програмні документи розвитку територіальних громад із застосуванням принципів ризик-орієнтованого управління; обґрунтовано систему ключових показників ефективності (КПІ)

управління безпекою праці на рівні територіальних громад, що забезпечує можливість об'єктивної оцінки результативності діяльності органів місцевого самоврядування та моніторингу стану охорони праці;

розроблено концептуальні засади інтеграції системи управління безпекою праці у загальну систему безпеки територіальної громади (цивільний захист, громадська безпека, охорона здоров'я, освіта), що забезпечує міжсекторальну координацію та підвищення стійкості громади до професійних і техногенних ризиків;

дістало подальшого розвитку:

науково-методичні підходи до ризик-орієнтованого управління безпекою праці у територіальних громадах через обґрунтування ролі локальної нормативно-правової бази, інформаційно-аналітичного забезпечення та системи моніторингу як інструментів підвищення ефективності управлінських рішень;

підходи до формування та реалізації програмних заходів з охорони праці на місцевому рівні шляхом використання поетапного планування, цифрового моніторингу та інтеграції безпекових аспектів у стратегічні документи розвитку громад.

Практичне значення одержаних результатів полягає у можливості використання запропонованих науково-методичних положень органами місцевого самоврядування, комунальними підприємствами, установами та організаціями для удосконалення систем управління безпекою праці, розроблення місцевих програм охорони праці, впровадження ризик-орієнтованого підходу, системи KPI, цифрового моніторингу професійних ризиків та формування культури безпеки.

Результати дисертаційного дослідження отримали практичне застосування у Миколаївському національному аграрному університеті (довідка № 05-16/518/1 від 27.04.2026) та Шевченківській сільській раді (довідка № 70/01-14 від 18.06.2025).

Достовірність та обґрунтованість отриманих результатів забезпечено використанням комплексу загальнонаукових і спеціальних методів дослідження, зокрема системно-структурного аналізу, сценарного прогнозування, експертного оцінювання, методу аналізу ієрархій АНР, аналізу політик, контент-аналізу нормативно-правової бази, просторового, факторного, регресійного та інституційного аналізу.

Дисертаційна робота складається з анотації, вступу, трьох розділів, висновків, списку використаних джерел із 147 найменувань та 1 додатка. Загальний обсяг дисертації становить 205 сторінок. Робота містить 24 таблиці та 28 рисунків.

Дисертаційну роботу було перевірено на академічний плагіат автоматизованим сервісом StrikePlagiarism.com. Виявлені збіги й текстові подібності оформлені коректно та переважно стосуються загальноновживаної наукової термінології, назв і змісту нормативних документів, усталених наукових формулювань,

переліку особистих наукових публікацій автора за темою дисертаційного дослідження та списку використаних джерел. Ознак академічного плагіату, несанкціонованих текстових запозичень або інших порушень академічної доброчесності у роботі не виявлено. Отже, дисертація є комплексним дослідженням, спрямованим на поглиблення наукових уявлень щодо сутності аутсорсингу, удосконалення класифікаційних підходів, розроблення інструментарію оцінювання ефективності функціонування ринку та формування концептуальної моделі його подальшого розвитку.

Основні наукові результати дисертації Миколи Менюка опубліковано у 10 наукових працях, з яких 4 статті у наукових фахових виданнях України, 1 стаття у науковому виданні, що індексується у наукометричній базі Scopus, та 5 публікацій апробаційного характеру.

Наукові праці, в яких опубліковані основні результати дисертації

1. Статті у наукових фахових виданнях України

1. **Менюк М. В.** Сутнісна характеристика основних понять категорійного апарату управління безпекою праці у територіальних громадах. Менеджмент та підприємництво в Україні: етапи становлення і проблеми розвитку. 2023. Вип. 5, Номер 2. С. 305-314. <https://doi.org/10.23939/smeu2023.02.305>
<https://dspace.mnau.edu.ua/jspui/handle/123456789/22674>

2. **Менюк М. В.** Характеристика управління безпекою праці у територіальних громадах. Інтелект ХХІ : науковий економічний журнал. 2025. № 1. С. 24-28. DOI: <https://doi.org/10.32782/2415-8801/2025-1.4>

3. **Менюк М.В.** Кадрові та ресурсні аспекти управління безпекою праці в територіальних громадах: оцінка та перспективи розвитку. Наука і техніка сьогодні (Серія «Педагогіка», Серія «Право», Серія «Економіка», Серія «Фізико-математичні науки», Серія «Техніка»): журнал. 2026. № 2(56) 2026. С. 2589. С.162-175. [https://doi.org/10.52058/2786-6025-2026-2\(56\)](https://doi.org/10.52058/2786-6025-2026-2(56)).

4. **Менюк М. В.** Управління охороною праці в територіальних громадах України: ризик-орієнтований підхід та інституційне забезпечення. Modern Economics. 2026. № 55(2026). С. 167-175. [https://doi.org/10.31521/modecon.V55\(2026\)-23/](https://doi.org/10.31521/modecon.V55(2026)-23/)

<https://dspace.mnau.edu.ua/jspui/bitstream/123456789/25101/1/menyuk.pdf>

2 Статті у виданнях, що входять до науково-метричної бази Scopus:

5. Sharata, N., **Menyuk, M.**, Skorobogatov, O., & Tkachenko, M. (2026). Innovative economic mechanism for security-oriented management of territorial community development amid adaptation of Ukraine's agri-food supply chains to food security challenges. Żywność. Nauka. Technologia. Jakość, Article 146/572. <https://doi.org/10.15193/ZNTJ/2026/146/572>

<https://dspace.mnau.edu.ua/jspui/handle/123456789/25120>

Особистий внесок – обґрунтування напрямів забезпечення безпеки праці як складової безпекоорієнтованого управління розвитком територіальних громад з урахуванням виробничих ризиків і збереження трудового потенціалу.

3. Наукові праці, які засвідчують апробацію матеріалів дисертації

6. **Менюк М.В.** Сутність терміна «безпека праці». Scientific method: reality and future trends of researching: collection of scientific papers «SCIENTIA» with Proceedings of the I International Scientific and Theoretical Conference, March 24, 2023. Zagreb, Republic of Croatia: European Scientific Platform. С. 51-52. <https://dspace.mnau.edu.ua/jspui/handle/123456789/22676>

7. **Менюк М. В.** Сутність сучасного терміна «безпека праці» // Продовольча безпека України в умовах війни і післявоєнного відновлення: глобальні та національні виміри. Міжнародний форум = Food security of Ukraine in the conditions of the war and post-war recovery: global and national dimensions. International forum : доповіді учасників міжнародної науково-практичної конференції, 01-02 червня 2023 р., м. Миколаїв / Міністерство освіти і науки України ; Миколаївський національний аграрний університет. Миколаїв : МНАУ, 2023. С. 340-341 <https://dspace.mnau.edu.ua/jspui/handle/123456789/14772>

8. **Менюк М. В.** Управління охороною праці як базис безпеки та здоров'я працівників у територіальних громадах. Інтеграція науки та практики управління в умовах соціокультурних трансформацій : збірник матеріалів II міжнародної науково-практичної конференції (м. Полтава , 25 квітня 2024 року). Полтава : ДЗ «ЛНУ імені Тараса Шевченка», 2024. С. 245-248. <https://dspace.mnau.edu.ua/jspui/handle/123456789/18465>

9. **Менюк М. В.** Механізми правового забезпечення безпеки праці в об'єднаних територіальних громадах. Продовольча безпека України в умовах післявоєнного відновлення: глобальні та національні виміри. Міжнародний форум : доповіді учасників міжнародної науково-практичної конференції (м. Миколаїв, 28-30 травня 2025 р.) / Міністерство освіти і науки України ; Миколаївський національний аграрний університет. Миколаїв : МНАУ, 2025. С. 359-361. DOI: <https://doi.org/10.31521/978-617-7149-86-5-120> <https://dspace.mnau.edu.ua/jspui/handle/123456789/21790>

10. **Менюк М.В.,** Скоробогатов О. В. Роль муніципальної влади у формуванні безпекової культури та забезпеченні захисту населення. Розвиток територіальних громад: правові, економічні та соціальні аспекти : матеріали V міжнародної науково-практичної конференції (м. Миколаїв, 3 грудня 2025 р.). Миколаїв: МНАУ, 2025. С. 170-172. <https://dspace.mnau.edu.ua/jspui/handle/123456789/23747>

У науковій дискусії взяли участь голова та члени разової спеціалізованої вченої ради.

Полторак Анастасія Сергіївна, голова разової спеціалізованої вченої ради, доктор економічних наук, професор, у ході наукової дискусії відзначила актуальність, наукову новизну та практичну спрямованість дисертаційного дослідження. Висловила такі зауваження та дискусійні положення:

1. У дисертації запропоновано дворівневу модель управління безпекою праці, однак недостатньо чітко визначено механізм делегування управлінських повноважень між стратегічним та операційним рівнями. Доцільно було б деталізувати перелік рішень, які залишаються на рівні органу місцевого самоврядування, і тих, що передаються комунальним підприємствам та установам, а також встановити межі відповідальності кожного суб'єкта.

2. Потребує розширення питання управлінської зрілості територіальної громади як передумови впровадження запропонованого механізму. Доцільно було б визначити критерії готовності громади до переходу від фрагментарного управління до системної моделі, зокрема щодо наявності відповідальних структур, процедур, компетентного персоналу та інформаційної інфраструктури.

3. У роботі значну увагу приділено оцінюванню стану управління безпекою праці, однак не повною мірою розкрито порядок проведення регулярного управлінського аудиту запропонованого механізму. Роботу посилено б представлення процедури аудиту, його періодичності, складу експертної групи, критеріїв оцінювання та порядку реагування на виявлені відхилення.

4. Недостатньо розкрито механізм управління змінами під час упровадження запропонованої моделі. Практична реалізація нових процедур може викликати опір персоналу, конфлікти повноважень і формальне виконання вимог. Доцільно було б запропонувати етапи підготовки змін, систему внутрішніх комунікацій, навчання керівників і працівників та інструменти подолання організаційного опору.

5. У роботі недостатньо деталізовано підходи до управління знаннями у сфері безпеки праці. Варто було б визначити механізми накопичення, збереження та поширення інформації про інциденти, небезпечні події, помилки й успішні практики між структурними підрозділами та комунальними підприємствами громади.

6. Потребує уточнення порядок адаптації запропонованого механізму до умов кадрової нестабільності та високої плинності персоналу. Доцільно було б передбачити стандартизовані процедури введення нових працівників у систему безпеки, передачі функцій у разі кадрових змін і збереження безперервності управлінських процесів.

Ключник Альона Володимирівна, рецензент, доктор економічних наук, професор, у рецензії висловила такі зауваження та дискусійні положення:

1. У роботі недостатньо деталізовано механізм закріплення запропонованої системи управління безпекою праці у локальних нормативно-правових актах територіальної громади. Доцільно було б запропонувати орієнтовний перелік рішень ради, розпоряджень голови, положень про

структурні підрозділи, регламентів та стандартних операційних процедур, необхідних для інституціоналізації механізму.

2. Потребує розширення питання інтеграції безпеки праці у плани відновлення та розвитку територій. З огляду на післявоєнну відбудову доцільно було б визначити, яким чином вимоги безпеки праці мають враховуватися під час підготовки проєктів відновлення інфраструктури, відбору інвестиційних проєктів, реконструкції комунальних об'єктів і створення нових робочих місць.

3. У дисертації не повною мірою конкретизовано порядок взаємодії органів місцевого самоврядування з військовими адміністраціями у громадах, де такі адміністрації створені або здійснюють окремі повноваження. Доцільно було б визначити механізм узгодження рішень, обміну інформацією та розподілу відповідальності у сфері безпеки праці в умовах особливого правового режиму.

4. Потребує поглиблення питання громадської участі у формуванні та оцінюванні місцевої політики безпеки праці. Роботу посилено б визначення форм консультацій із працівниками, професійними спілками, громадськими організаціями, внутрішньо переміщеними особами та іншими групами, а також механізмів урахування їхніх пропозицій у місцевих програмах.

5. Недостатньо розкрито механізм публічної підзвітності органів місцевого самоврядування за реалізацію заходів у сфері безпеки праці. Доцільно було б запропонувати формат щорічного публічного звіту, перелік обов'язкових показників, порядок розгляду звіту радою та можливості громадського контролю.

6. У роботі доцільно було б чіткіше визначити місце старостинських округів у запропонованій системі. Для великих за територією громад старости можуть виконувати функції первинного збору інформації про ризики, комунікації з працівниками та установами, а також контролю доступності превентивних заходів у віддалених населених пунктах.

7. Потребує додаткового обґрунтування порядок забезпечення безперервності управління безпекою праці у разі тимчасової окупації, евакуації органу місцевого самоврядування або втрати доступу до адміністративної інфраструктури. Доцільно було б запропонувати резервні управлінські процедури, дублювання критичних даних, дистанційні формати координації та порядок відновлення системи після деокупації.

8. У дисертації недостатньо уваги приділено врахуванню принципу безбар'єрності та потреб вразливих груп працівників. Доцільно було б передбачити окремі управлінські рішення щодо працівників з інвалідністю, осіб старшого віку, ветеранів, працівників із психосоціальними травмами та інших категорій, для яких стандартні заходи безпеки можуть бути недостатніми.

Висловлені зауваження мають дискусійний і рекомендаційний характер, не знижують загальної позитивної оцінки дисертаційної роботи та можуть бути враховані у подальших дослідженнях і практичній реалізації запропонованого механізму.

Качула Світлана Валентинівна, офіційний опонент, доктор економічних наук, професор, у відгуку висловила такі зауваження та дискусійні положення:

1. У роботі обґрунтовано ресурсно-фінансову складову організаційно-економічного механізму. Водночас доцільно було б детальніше розкрити джерела фінансування превентивних заходів у громадах різної бюджетної спроможності, зокрема можливості співфінансування з місцевих бюджетів, коштів комунальних підприємств, грантових ресурсів і програм міжнародної технічної допомоги.

2. Запропонований методичний підхід до комплексного оцінювання стану управління безпекою праці охоплює значну кількість показників. Роботу посилено б більш докладне обґрунтування процедури їх нормування, визначення вагових коефіцієнтів, правил агрегування та перевірки чутливості інтегрального показника до зміни окремих параметрів.

3. Під час обґрунтування економічних інструментів доцільно було б ширше представити методику розрахунку економічного ефекту превентивних заходів, зокрема через зіставлення витрат на попередження ризиків із потенційними прямими та непрямыми втратами від травматизму, простоїв, плинності кадрів і порушення безперервності надання комунальних послуг.

4. Запропонована система ключових показників ефективності має практичний потенціал, проте потребує подальшої операціоналізації. Доцільно конкретизувати цільові, порогові та критичні значення показників, періодичність їх розрахунку, джерела інформації, відповідальних виконавців і порядок управлінського реагування на відхилення.

5. Емпіричну базу дослідження доцільно було б доповнити порівняльним аналізом громад інших регіонів України або громад різних функціональних типів. Це дозволило б точніше визначити межі універсальності запропонованого механізму та особливості його адаптації до різної структури економіки й фінансової спроможності.

6. З огляду на високу мінливість безпекового та фінансового середовища прогностичну цінність роботи підвищило б сценарне моделювання функціонування механізму за базового, кризового та відновлювального сценаріїв із визначенням мінімального, достатнього та розширеного рівнів ресурсного забезпечення.

Наведені зауваження мають рекомендаційний і дискусійний характер, не заперечують достовірності основних результатів, не знижують наукової та практичної цінності дисертаційної роботи й можуть бути враховані автором у подальших дослідженнях.

Линдюк Андрій Олександрович, офіційний опонент, доктор економічних наук, доцент, у відгуку висловив такі зауваження та дискусійні положення:

1. У роботі переконливо обґрунтовано необхідність взаємодії широкого кола стейкхолдерів, однак недостатньо деталізовано механізм комунікаційного управління між ними. Доцільно було б запропонувати формалізовану карту інформаційних потоків, періодичність обміну даними, канали повідомлення про ризики та порядок зворотного зв'язку між органами місцевого самоврядування, роботодавцями, працівниками і контролюючими інституціями. Це посилює управління керованістю запропонованої дворівневої моделі.

2. Потребує глибшого розкриття питання внутрішнього маркетингу безпеки праці та формування ціннісного сприйняття безпечної поведінки працівниками. У дисертації розглядається культура безпеки, проте доцільно було б конкретизувати інструменти мотиваційних комунікацій, сегментації цільових груп працівників, адаптації інформаційних повідомлень та оцінювання рівня їх залученості. Такий підхід дозволив би підсилити поведінкову складову організаційно-економічного механізму.

3. У дисертації задекларовано використання міжнародних підходів і стандартів, однак порівняльний аналіз зарубіжних моделей муніципального управління безпекою праці представлено фрагментарно. Робота виграла б від системного зіставлення практик кількох держав Європейського Союзу за критеріями розподілу повноважень, організації моніторингу, участі соціальних партнерів і комунікації ризиків. Це дало б змогу чіткіше визначити межі адаптації міжнародного досвіду до українських умов.

4. Запропонована система управління орієнтована переважно на комунальні підприємства та установи, тоді як недостатньо розкрито механізми залучення приватного сектору, малого підприємництва й самозайнятих осіб, які формують значну частину місцевої економіки. Доцільно було б визначити добровільні стандарти участі, партнерські програми, консультаційні сервіси та стимули для поширення практик безпеки праці поза межами комунального сектору.

5. Потребує додаткового обґрунтування система оцінювання репутаційного ефекту від впровадження безпеково орієнтованого управління. Безпечне трудове середовище впливає на привабливість громади для працівників, інвесторів, партнерів і донорських організацій, однак цей аспект у роботі висвітлено недостатньо. Доцільно було б включити до системи результативності показники довіри працівників, кадрової стабільності, привабливості роботодавця та публічної репутації громади.

6. У роботі не повною мірою конкретизовано підходи до диференціації комунікаційних та управлінських заходів залежно від типу професійних ризиків і категорій працівників. Працівники освіти, охорони здоров'я, житлово-комунального господарства, транспорту та аварійно-рятувальних служб мають різні профілі ризику, тому потребують різних моделей інформування, навчання та поведінкового супроводу. Розроблення сегментованих протоколів підвищило б адресність запропонованих рекомендацій.

7. Цифровий моніторинг розглядається як важлива складова механізму, проте недостатньо уваги приділено питанням відкритості даних і публічного інформування населення про стан безпеки праці. Доцільно було б визначити перелік даних, що можуть оприлюднюватися без порушення конфіденційності, формат публічних дашбордів, принципи зрозумілого представлення ризиків та механізми залучення громадськості до оцінювання результатів.

8. Дискусійним є питання масштабування запропонованої моделі. Автору варто було б чіткіше окреслити організаційні умови її впровадження у великих міських, селищних і малих сільських громадах, зокрема щодо інтенсивності комунікацій, кількості учасників, рівня цифровізації та способів координації. Це дозволило б підвищити універсальність і практичну адаптивність запропонованого механізму.

Висловлені зауваження мають переважно рекомендаційний і дискусійний характер, не знижують загальної позитивної оцінки дисертації та можуть бути враховані у подальших наукових дослідженнях і практичній реалізації запропонованих положень.

Вуйченко Марина Анатоліївна, офіційний опонент, доктор економічних наук, професор, у відгуку висловила такі зауваження та дискусійні положення:

1. У дисертації обґрунтовано необхідність фінансового забезпечення превентивних заходів, однак доцільно було б конкретизувати етапи формування відповідних видатків у бюджетному процесі територіальної громади. Зокрема, потребують уточнення підходи до визначення обсягів фінансування, розпорядників бюджетних коштів, джерел покриття витрат, строків реалізації заходів і показників їх результативності. Наукову та практичну цінність роботи посилює представлення орієнтовної структури місцевої цільової програми з безпеки праці із зазначенням бюджетних програм, напрямів фінансування, відповідальних виконавців та індикаторів виконання.

2. У роботі переважно акцентовано увагу на бюджетних, організаційних і превентивних інструментах, тоді як потенціал страхового захисту розкрито недостатньо. Доцільно було б розглянути можливості страхування працівників від нещасних випадків, страхування відповідальності комунальних підприємств, майнових і техногенних ризиків, а також формування механізмів співфінансування страхових платежів. Окремої уваги заслуговує питання використання страхування не лише як компенсаційного, а і як превентивного інструменту, за якого розмір страхових тарифів та умови договорів можуть залежати від рівня професійних ризиків і якості системи управління безпекою праці.

3. Запропоновані у дисертації заходи мають комплексний характер, однак громади істотно відрізняються за фінансовою спроможністю, кадровим потенціалом, станом інфраструктури та рівнем професійних ризиків. У зв'язку з цим варто було б запропонувати чіткий алгоритм ранжування заходів за

критеріями терміновості, рівня ризику, очікуваного соціального та економічного ефекту, вартості реалізації й масштабів можливих наслідків. Практичну значущість дослідження підвищило б використання матриці пріоритетності, яка дала б змогу органам місцевого самоврядування обирати першочергові заходи залежно від наявного ресурсного забезпечення.

4. У дисертації аргументовано економічну доцільність превентивного управління, проте методичний інструментарій кількісного оцінювання ефективності відповідних витрат потребує поглиблення. Доцільно було б застосувати такі показники, як строк окупності інвестицій, співвідношення витрат і вигід, економічний ефект від зниження рівня травматизму, обсяг відвернутих збитків, скорочення простоїв, зменшення компенсаційних виплат і втрат робочого часу. Це дало б змогу більш переконливо продемонструвати економічні переваги превентивних заходів і сформулювати практичний інструментарій для прийняття фінансово обґрунтованих управлінських рішень.

5. Фінансові можливості громад визначають масштаби впровадження цифрових систем моніторингу, навчання персоналу, проведення аудитів, оновлення обладнання та фінансування профілактичних заходів. Водночас у роботі не сформовано диференційованих підходів для громад із високим, середнім і низьким рівнями фінансової спроможності. Доцільним було б запропонувати типологію інструментів залежно від доходної бази громади, частки власних доходів, рівня дотаційності, боргового навантаження та доступу до зовнішніх джерел фінансування. Такий підхід дозволив би адаптувати запропонований механізм до реальних умов функціонування різних територіальних громад.

6. Для малих і фінансово неспроможних громад самостійне впровадження цифрового моніторингу, проведення професійного аудиту, підготовка фахівців або закупівля спеціалізованого обладнання може бути економічно недоцільним. У цьому контексті перспективним є створення спільних міжмуніципальних центрів з питань безпеки праці, фінансування мобільних консультаційних груп, організація спільного навчання працівників і використання єдиних інформаційно-аналітичних платформ. Розкриття організаційних форм, моделей співфінансування та розподілу відповідальності між громадами посилило б прикладний характер дисертаційного дослідження.

Наведені зауваження мають переважно рекомендаційний і дискусійний характер, не заперечують достовірності основних результатів, не знижують наукової цінності дисертації та можуть бути враховані автором у подальших дослідженнях.

Здобувач надав обґрунтовані та змістовні відповіді на зауваження і запитання рецензента, офіційних опонентів та інших учасників наукової дискусії, продемонстрував належний рівень володіння теоретичними положеннями та практичними аспектами досліджуваної проблематики.

Висловлені у рецензії та відгуках зауваження мають переважно дискусійний або рекомендаційний характер, не знижують наукової та практичної цінності отриманих результатів і не впливають на загальну позитивну оцінку дисертаційної роботи.

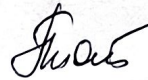
Результати відкритого голосування:

«За» — 5 (п'ять) членів ради;

«Проти» — ____.

На підставі результатів відкритого голосування разова спеціалізована вчена рада Д 38.806.01-4 Миколаївського національного аграрного університету присуджує Менюку Миколі Васильовичу ступінь доктора філософії з галузі знань 07 «Управління та адміністрування» за спеціальністю 073 «Менеджмент».

Голова разової спеціалізованої
вченої ради Д 38.806.01-4

Анастасія ПОЛТОРАК

Власноручний підпис голови разової
спеціалізованої вченої ради
А.Полторак засвідчую:

Начальниця відділу кадрів
Миколаївського національного
аграрного університету

Юдмила МАШКІНА